

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 16 0 К 002087 25 Кж 4
Бања Лука, 3.4.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, др Вељка Икановића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Обрена Бужанина чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог М. Ц., због кривичног дјела – Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. Кривичног законика Републике Српске у стицају са кривичним дјелом – Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. Кривичног законика Републике Српске а у вези са чланом 56. став 1. истог законика, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Рада Тулибрка из Бањалуке и жалби оптуженог, изјављених на пресуду Окружног суда у Приједору број 16 0 К 002087 23 К од 12.7.2024. године, у сједници вијећа, којој су присуствовали Републички јавни тужилац Светлана Бијелић, бранилац оптуженог и оптужени, одржаној дана 3.4.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Дјелимичним уважавањем жалби оптуженог М. Ц. и његовог браниоца, преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Приједору број 16 0 К 002087 23 К од 12.7.2024. године на начин да се оптуженом, за кривично дјело – Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. Кривичног законика Републике Српске за које је оглашен кривим, утврђује казна затвора у трајању од 15 (петнаест) година, док за кривично дјело – Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. Кривичног законика Републике Српске утврђена казна остаје неизмијењена, па се осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 16 (шеснаест) година, а у осталом дијелу та пресуда остаје неизмијењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Приједору број 16 0 К 002087 23 К од 12.7.2024. године оглашен је кривим оптужени М. Ц. због кривичног дјела – Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23, у даљем тексту: КЗ РС) у стицају са кривичним дјелом – Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. КЗ РС а у вези са чланом 56. став 1. истог законика, за која дјела су му утврђене казне, и то за кривично дјело – Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. КЗ РС казна затвора у трајању од 20 (двадесет) година, а за кривично дјело – Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана

361. став 1. КЗ РС казна затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) мјесеци, па је примјеном члана 56. став 2. тачка 3. КЗ РС осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 21 (двадесет једну) годину, у коју се урачунава вријеме проведено у притвору почев од 16.6.2023. године па надаље. Истом пресудом је од оптуженог одузета аутоматска пушка серијског броја 497863, те 235 комада муниције калибар 7,9 mm, 590 комада муниције калибар 7,62 mm, 117 комада пиштољске муниције калибар 7,62 mm, три оквира за аутоматску пушку са 90 комада метака калибар 7,62 mm, једно паковање експлозива смеђе боје, без капсуле, са штапином црвене боје дужине 2,56 метара, дванаест чаура калибар 7,9 mm, једна чаура калибар 7,62 mm и пушка М-48, док су општењени С. С. и законска заступница млдб 1, (..) мајка Д. Б. са имовинскоправним захтјевом упућени на парнични поступак, а оптужени је на основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС) ослобођен од обавезе плаћања трошкова кривичног поступка.

Против побијане пресуде, жалбе су благовремено изјавили бранилац оптуженог, адвокат Раде Ћулибрк из Бањалуке и оптужени.

Бранилац оптуженог је жалбу изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з), к) и г) и става 2. ЗКП РС, као и повреде Кривичног законика у погледу правне квалификације кривичних дјела која су стављена на терет оптуженом, а и погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, с приједлогом да се жалба уважи и побијана пресуда преиначи, на начин да се оптужени огласи кривим за кривично дјело – Убиство из члана 124. став 2. КЗ РС и осуди на казну затвора у трајању од 7 (седам) година или да се огласи кривим за кривично дјело – Убиство на мах из члана 126. КЗ РС и осуди на казну затвора у трајању од 10 (десет) година, а да уколико се оцијени да се у радњама оптуженог ипак налазе елементи бића кривичног дјела – Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. КЗ РС за које је оглашен кривим, за то дјело осуди на казну затвора која неће бити дужа од 14 (четрнаест) година, а у односу на кривично дјело – Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. КЗ РС да се ослободи од оптужбе, или пак да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Оптужени је у својој жалби приговорио да је у побијаној пресуди чињенично стање погрешно утврђено у погледу оцјене исказа свједока и оцјене налаза и мишљења вјештака психијатријске струке, па се у свему осталом придружио жалби свог браниоца.

У писменом одговору на поднесене жалбе, окружни јавни тужилац из Приједора (у даљем тексту: тужилац) је предложио да се жалбе одбију као неосноване и побијана пресуда потврди.

У сједници вијећа овог суда, Републички јавни тужилац Светлана Бијелић је остала код писменог одговора окружног јавног тужиоца на изјављене жалбе, а бранилац оптуженог је изложио своју жалбу и жалбу оптуженог, остајући код приједлога из своје жалбе, а са чим се у свему сагласио и оптужени, изражавајући кајање због учињеног.

Размотривши спис, побијану пресуду, жалбе и одговор тужиоца на жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Без основа је приговор браниоца оптуженог да је у побијаној пресуди, у погледу кривичног дјела - Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. КЗ РС, учињена битна повреда одредбе кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС која се односи на то да се пресуда заснива на незаконитом доказу тиме што је по основу усмене наредбе за претрес, коју је издао судија за претходни поступак, сачињена службена забиљешка која је изведена као доказ, а умјесто које забиљешке није сачињен записник, како то прописује члан 120. ЗКП РС. То из разлога што форма акта којим је забиљежен ток разговора поводом поднесеног усменог захтјева за издавање наредбе за претрес, није од битног значаја, па тако да тиме што је то забиљежено у форми службене забиљешке а не у форми записника, који је прописан чланом 120. ЗКП РС, није од утицаја, слиједом чега и није учињена наведена битна повреда одредаба кривичног поступка. То исто се односи и на то што у току истраге није проведена радња прегледања и отварања предмета који су одузети од оптуженог приликом претреса куће у којој станује, која радња је прописана одредбом члана 135. ЗКП РС, а то из разлога што у конкретном случају није било нужно отварање и прегледање одузетих предмета који су се односили на пронађено оружје, експлозив и муницију који су одузети од оптуженог, којем одузимању је и био присутан оптужени, како је то и констатовано у потврди о привременом одузимању предмета и записнику о претресу, у којима је прецизно означено оружје, експлозив и муниција који су одузети од оптуженог, а на шта и није било примједби, нити је било чиме доведено у сумњу да су управо ти предмети одузети од оптуженог приликом претреса, како је то све правилно и образложено у побијаној пресуди. На другачије закључивање не може утицати ни то што је од тих одузетих предмета, паковање експлозива предато Републичкој управи [...] прије правоснажног окончања предметног кривичног поступка, због потреба те управе.

Такође не стоји ни приговор браниоца оптуженог да је изрека побијане пресуде неразумљива, противрјечна самој себи или разлозима пресуде, па да у њој нису наведени разлози о одлучним чињеницама. То из разлога што су у изреци побијане пресуде јасно описане радње које чине битна обиљежја кривичних дјела која су стављена на терет оптуженом, у погледу којих су у образложењу пресуде дати јасни и убједљиви разлози о одлучним чињеницама, сходно чему није учињена ни битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Како су у образложењу побијане пресуде дати јасни и убједљиви разлози о одлучним чињеницама у погледу кривичних дјела која су оптуженом стављена на терет, тиме није повријеђено ни право оптуженог на одбрану, нити претпоставка невиности ни начело *in dubio pro reo*, на која се бранилац оптуженог неосновано позива, сходно чему не стоји ни приговор браниоца оптуженог да је у конкретном случају учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС која се односи на право оптуженог на одбрану и право на правично суђење из члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Исто тако, како је у побијаној пресуди правилно извршена оцјена проведених доказа, при чему није неправилно примијењена било која одредба ЗКП РС да би то било или могло бити од утицаја на законито и правилно доношење пресуде, тиме нису учињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС на које се бранилац оптуженог такође неосновано позива.

Имајући у виду да је на основу исказа свједока Ш. Б., Н. Ј., А. С., Е. С., Х. Ш., Р. Д., С. С., М. К., Х. Д. и Ј. Д., као и Д. Ћ. и А. Д., који су били очевици кривичноправног догађаја у којем је смртно страдао оштећени Ј. С. неспорно утврђено да је оптужени лишио живота оштећеног, на начин да је дана 16.6.2023. године, боравећи у угоститељском објекту В. у Н. Г. након што је са оштећеним имао краћу дискусију (а претходно оштећени имао вербалну расправу са А. Д.), оптужени из тог угоститељског објекта отишао својим возилом Г. 2 до своје породичне куће, из које је узео аутоматску пушку са пет оквира метака калибар 7,62 mm и потом се након петнаестак минута вратио са возилом паркиравши га испред баште тог угоститељског објекта, у којој башти и унутрашњости објекта се налазило око петнаестак људи, па је изашавши из возила са пушком и пуним оквиrom метака (као и „РАП“-ом око рамена, у којем „РАП“-у су се налазила четири оквира метака за ту пушку), а када је из унутрашњости тог објекта оштећени кренуо да изађе ширећи руке према оптуженом, он стојећи на паркингу испред тог објекта, из аутоматске пушке испалио у оштећеног (који се налазио на пролазу између унутрашњости тог објекта и баште) 26 метака, погодивши га у доњи дио тијела па све до лијеве стране прсног коша и надлактице, услед чега је код оштећеног одмах наступила смрт, због разорења срчаног мишића. При томе је један број метака прошао кроз излог стакла у унутрашњост тог објекта, у непосредној близини гдје се налазио већи број људи, тако да су пројектили погодили у екран телевизора и конструкцију стола у унутрашњости тог објекта, чиме је оптужени и довео у опасност животе других лица која су се налазила у башти и унутрашњости самог објекта, како је то правилно и утврђено у побијаној пресуди, о чему су у образложењу те пресуде и дати ваљани разлози, који се не могу довести у сумњу наводима предметних жалби у погледу кривичног дјела којим је лишен живота оштећени Ј. С. и доведен у опасност живот других лица.

Како нико од саслушаних свједока није указао на то да је између оптуженог и оштећеног постојала нека озбиљнија препирка те вечери, то се у конкретном случају не може довести у сумњу намјера оптуженог да лиши живота оштећеног, јер код чињенице да је оптужени отишао из угоститељског објекта по аутоматску пушку и вративши се након петнаестак минута лишио живота оштећеног, а који временски период од петнаестак минута, колико је оптужени провео у путу до своје куће да узме оружје и врати се, је несумњиво био довољан да оптужени размисли о таквој својој намјери, од које и није одустао. С тим у вези је без основа одбрана оптуженог да је, када је дошао са пушком пред угоститељски објекат, помислио да је оштећени (који је из унутрашњости објекта кренуо према њему) имао код себе пиштољ, јер је неспорно да оштећени није имао код себе никакво оружје, већ је ширио руке обраћајући се оптуженом, који је стојећи испред тог објекта са пушком у рукама спремно за активирање, испалио у оштећеног рафал метака погодивши га са 26 метака, при чему је један број метака и прошао кроз излог у унутрашњост објекта гдје се налазио већи број људи, који су се бацили испод столова и потрчали према вратима тоалета, на који начин је оптужени и довео у опасност животе других лица који су се налазили у башти и унутрашњости тог објекта.

На другачије закључивање не може утицати ни то што су свједоци Х. Д. и Ј. Д. (који су били у том објекту) навели да је свједок А. Д. (који је претходно имао препирку са оштећеним, са којим је био у друштву), када је оптужени након краће дискусије са оштећеним устао од свог стола и кренуо из тог угоститељског објекта, рекао оштећеном зашто је наљутио оптуженог, па да ће оптужени доћи са пушком и

убити га, а све код чињенице да се из изведених доказа не може закључити да је између оптуженог и оштећеног постојала нека озбиљнија препирка која би могла бити од одлучујућег значаја за формирање намјере оптуженог да лиши живота оштећеног. На то не може утицати ни то што се, како је то оптужени навео, оштећени (а након што је имао препирку са свједоком А. Д.) њему (оптуженом) обратио ријечима: „Шта ти гледаш..., ... мислиш да се ја тебе бојим“, па да је оптужени на то одговорио: „Сад си опсовао...нећеш више“, а што се према исказу свједока Р. Д. (који је претходно био раздвојио оштећеног и А. Д. да између њих не дође до физичког обрачуна) односило на оштећеног и свједока А. Д. (будући да је А. Д. био преврнуо сто за којим је био заједно са оштећеним), а оптужени у свом исказу изричито навео да се то управо односило на оштећеног, али што и није од утицаја на намјеру оптуженог да критичног догађаја лиши живота оштећеног, која намјера се и потврђује исказима свједока Х. Д., Ј. Д. и С. С. који су навели да је оптужени, након што је лишио живота оштећеног, њима рекао: „Не бојте се, нећу вама ништа“, те да је и додао (према исказу свједока С. С.): „Ја сам своје одрадио“, што управо и потврђује формирану намјеру оптуженог да лиши живота оштећеног.

Исто тако, у погледу кривичног дјела - Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. КЗ РС, неспорно је да је оптужени код себе имао аутоматску пушку, са пет оквира метака калибар 7,62 mm, са којом пушком је и лишио живота оштећеног, те да је такође код куће у којој станује, имао велики број метака различитог калибра и једно паковање експлозива, а и једну пушку М-48, што све је и било у његовом посједу, а на шта не може утицати ни његова одбрана да је то оружје, експлозив и муницију, у њихову кућу донио његов отац, након Отаџбинско - одбрамбеног рата Републике Српске у којем је његов отац учествовао, а од којег рата је протекло скоро 30 година, па код чињенице да је отац оптуженог умро а да је оптужени наставио да држи то оружје, експлозив и муницију, при чему је дио тог оружја и муниције употребио приликом критичног догађаја лишавајући живота оштећеног, то се ни утврђено чињенично стање у погледу кривичног дјела – Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. КЗ РС које је оптуженом стављено на терет, не може довести у сумњу.

Како су у поступку доношења побијане пресуде, све чињенице правилно и потпуно утврђене, без основа је и приговор жалби браниоца оптуженог и оптуженог, да је чињенично стање погрешно утврђено, па тако да није остварен ни разлог из члана 313. став 1. ЗКП РС за оспоравање побијане пресуде због погрешно утврђеног чињеничног стања.

Код правилно утврђених чињеница, а имајући у виду да из налаза и мишљења вјештака психијатријске струке Вишње Бањац Баљак произилази да је оптужени у вријеме кривичног дјела којим је лишио живота оштећеног а и довео у опасност животе других лица, био смањено урачунљив због алкохолне интоксикације, али не и битно смањено урачунљив, а при чему код њега није било присутно привремено душевно обољење, нити привремена душевна поремећеност нити заосталост било ког степена душевног развоја, то се у његовим радњама неспорно стичу сва битна обиљежја кривичног дјела - Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. КЗ РС којим је лишио живота оштећеног, при томе умишљајно доводећи у опасност и живот других лица који су се налазили у унутрашњости и башти наведеног објекта. С тим у вези није од утицаја ни то што у изреци пресуде нису тачно наведена имена и презимена других лица чији је живот био доведен у опасност, па тако да се и тај приговор браниоца

оптуженог указује без основа, јер је неспорно да се у то вријеме у том објекту и башти објекта, налазило око петнаестак лица, који су се усред рафалне паљбе оптуженог бацили под столове, па да су меци које је испалио оштећени и завршили у унутрашњости тог објекта, конкретно у екрану телевизора и конструкцији стола за којим је претходно сједио оштећени, како је то и утврђено у побијаној пресуди.

Будући да се из изведених доказа не може извући закључак да је оштећени дуготрајно злостављао оптуженог, иако је неспорно да је између њих постојао погоршан однос, али који и није био таквог интензитета да би пресудно утицао на оптуженог да под тим околностима учини кривично дјело - Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. КЗ РС, не може се прихватити ни приговор браниоца оптуженог да се у конкретном случају у радњама оптуженог стичу битна обиљежја кривичног дјела - Убиство из члана 124. став 2. КЗ РС, према којем би оптужени лишио живота оштећеног под посебно олакшавајућим околностима, а које посебно олакшавајуће околности у конкретном случају и нису утврђене. Такође не стоји ни приговор браниоца оптуженог да се у радњама оптуженог стичу битна обиљежја кривичног дјела - Убиство на мах из члана 126. КЗ РС, јер није утврђено да је оштећени својим понашањем у критично вријеме и довео оптуженог у стање јаке раздражености, нападом, тешким злостављањем или тешким вријеђањем од стране оштећеног, а без обзира што је између њих у наведеном угоститељском објекту и постојала краћа дискусија, али која према изведеним доказима и није могла довести оптуженог у стање јаке раздражености, а све код чињенице да је оптужени отишао из тог угоститељског објекта возилом по своју пушку и муницију, вративши се након петнаест минута и лишивши живота оштећеног, који временски период је неспорно и био довољан да оптужени размисли о својој намјери да лиши живота оштећеног, а од које и није одустао, како је то све правилно и образложено у побијаној пресуди, које разлоге у свему прихвата и овај суд.

Такође се и у погледу оружја и муниције које је оптужени том приликом употребио, као и осталог оружја, експлозива и муниције који су пронађени у кући у којој оптужени станује, а о чему су већ и дати разлози у овој пресуди, стичу сва битна обиљежја кривичног дјела - Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. КЗ РС, како је то и утврђено побијаном пресудом, сходно чему је без основа и приговор браниоца оптуженог да је у погледу тог кривичног дјела оптуженог требало ослободити од оптужбе, у смислу члана 298. тачка в) ЗКП РС.

Стога је без основа и приговор браниоца оптуженог да су побијаном пресудом учињене повреде Кривичног законика, на које се у жалби браниоца оптуженог неосновано позива.

Насупрот томе, у жалбама браниоца оптуженог и оптуженог се основано приговара висини казне која је побијаном пресудом утврђена оптуженом за кривично дјело - Тешко убиство из члана 125. став 1. тачка 5. КЗ РС, за које му је утврђена казна затвора од 20 (двадест) година, а при чему је неправилно као отежавајућа околност оптуженом цијењена његова наводна упорност при извршењу тог кривичног дјела, а чему се у жалби браниоца оптуженог основано и приговара, јер то што је оптужени испалио у оштећеног 26 метака рафалном пучњавом, се не може сматрати његовом упорношћу при извршењу тог дјела, код чињенице да се рафалном пучњавом и може за свега неколико секунди испалити већи број метака.

Имајући у виду да је оптужени у извршењу тог кривичног дјела био у стању смањене урачунљивости али не и битно смањене, те да раније и није осуђиван, па да је након извршења дјела сачекао полицију и предао се, као и чињеницу да је млад, а и да је исказао искрено жаљење због учињеног, произилази да је оптуженом побијаном пресудом у односу на то кривично дјело казна престрого одмјерена, будући да се на страни оптуженог и не стичу отежавајуће околности. Стога се побијана пресуда у погледу казне за то кривично дјело, преиначава на начин да се оптуженом за то кривично дјело, утврђује казна затвора од 15 (петнаест) година, док за кривично дјело - Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. КЗ РС за које му је побијаном пресудом утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) мјесеци, та казна остаје неизмијењена, сходно чему се оптужени, примјеном члана 56. став 1. у вези са ставом 2. тачка 3. КЗ РС осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 16 (шеснаест) година, у коју се урачунава вријеме проведено у притвору, у погледу којег времена побијана пресуда и остаје неизмијењена.

Са наведеном казном ће се по мишљењу овог суда остварити у потпуности сврха кажњавања, како са аспекта генералне а тако и специјалне превенције, у сегменту друштвене осуде за учињена кривична дјела а и развијања и јачања одговорности и свијести код грађана о опасности и штетности таквих кривичних дјела, као и оправданости кажњавања и неопходности поштовања закона.

Слиједом наведеног, на основу члана 328. став 1. КЗП РС је одлучено као у изреци ове пресуде, тако да се жалбе браниоца оптуженог и оптуженог дјелимично уважавају, побијана пресуда преиначава у одлуци о казни, на начин наведен у изреци ове пресуде, док у осталом дијелу, у погледу изречене мјере безбједности и имовинскоправног захтјева оштећених, а и трошкова кривичног поступка, побијана пресуда остаје неизмијењена.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић